

EN LO CONVENT DE SANT ESPERIT

De Toliu en l'alta conca
n'hi ha un convent de franciscans,
que una reyna molt piadosa
en temps antichs vá fundar,
lluní del mundanal ruido,
en tranquila soletat,
que al home tot lo capgira
fent son cor amunt pujar.

Allí les aspres montanyes
lo rodejen y hombra fan,
alsant al cel sos picachos
com qui a Deu está pregant,
y les plantes oloroses,
taronchers y romerals,
y els pins, ciprers y palmeres,
li donen perfum tot l'any.

Les fontetes rialleres
l'aigua solten marmolant,
ahon beuen los ausellsets,
penitents y caminants,
que assí venen tots los dies
los seus pecats a plorar
als peus del seráfich pare,
que'ls consola y dona páu.

¡Santa mansió d'alegria,
de recorts may oblidats!
¡Cuántes vegades ma mare
assí em duya de la má!
Y flors innocents cullia.
y una garlanda formant.
la dedicava a la Verge
que'n lo claustre té l'altar

Allá ahon anava, m'miraven
los ulls de la Inmaculá,
mostranme que li plaíen.
les ofrenes del infant.
Tot tremolós escoltava
dins la iglesia 'l cant pausat
dels frares, que dalt lo cor
díen hores matinales.

Les llums tristes de les llanties
penjades davant lo sant.
donaven al temple tintes
propies pera meditar.
y prop los confesonaris

s'oíen plors apagats,
suspírs, colps de pit, gemechs,
dels que havien confesat.

Y acabat tot lo mormuri,
encesos los ciris yá.
La missa major eixia
en tota sa majestad.

Gloria in excelsis cantaven
los frares conventuals.
y 'ls nuvols de inciens pujaven,
per l'ampla volta mesclats
a l'harmonía del orgue,
qu'l cor eixampla al ins tant,
les profétiques trompetes
y les flautes celestials.

En los moments més solemnes,
cuant a Deu s'estava alsant,
y l'auditori en silenci
prega sens parpellejar,
lcs alegres taulains,
prenint en la festa part,
dalt dels abres del Calvari
piulaven entusiasms.

Aquella missa semblava
visió sobrenatural,
que obria del cor les portes.
y m'entrasportaba volant
a les regións que Murillo,
Ribalta y el viví Joan
pintaren en sos bells cuadros,
en sos cuadros inmortals.

Gran part del día passí
per baix dels abres buscant
llágrimes de Sant'Agueda,
que es fama tradicional,
que assí foren derramades
cuant ploraba sos pecats.
fent penitencia pe'l bosch,
hon huí s'esten lo pinar.

També juguí 'n la fonteta
del beato Nicolás,
formant molinets de canyes,
que l'aigua feya rodar,
donant voltes y més voltes,
l'artefacte singular.

com Sant Diego allí li ensenya
en rejoltes pintat,
entre éls pobres que la sopa
recebeixen de sa ma.

Quant el sol son curs finia,
donant color de safrà,
als picos de les montanyes
del agreste y hermós vall,
quant l'eco de la campana
l'Ave-Maria anunciant,
al pastor y á ses ovelles
cridaba pa descansar,
y el monasteri, entre boires,
poch á poch se vá ocultant,
com colom que en la niuada
s'amaga quant la nit cau,
yo a la villa retornaba,
de los meus acompanyat,
y á vora camí trovarem
á dos frares y al guardiá,
que de predicar venien,
y m' digué: «Fill, Deu te guart,
y los seus sants manaments
cumplix y al cel anirás».
y me doná una estampeta
de San Francés, tot llagat.
que yo besí ab entusiasme,
y en seguida baig guardar
pa les meues beceroles
que'm servirá de senyal,
esperant que el sant m'ajude
á alluntar de mí al instant
del mon les seues falacies
mogut per la sequioleta
de la font del Sant guardiá,
d'este piadós monasteri,
que assí la va fer brollar,
donantli a la cuina abasto,
la qual *may li faltará*.

També'n aquells temps tenia
molt de poétich encant
la visita als ermitnyos,
que vida penitent fan,
vivint en blanques covetes
dins les roques sepultats,

vestits de tosca estemenya,
tent rosaris y pregant
davant de una calavera
y una creu de pi clavá,
entre murtes y baladres.

Per les roques devallants,
ab lo tarol que illumena
les sendes de aquells penyals
al monasteri acudien,
per la campana cridats,
prenint part en los oficis
y les misses ajudant.

Vora les dos, la campana
ressona per tot lo vall
pera cridar a la sopa
als pobres desamparats,
que assí menjen tots los dies
les sobres conventuals,
davant lo porxe ahon l'hermano
la repatix per igual,
y 'n la virtud calcigar,
aquella nit, tot gojós,
en lo llit escabusat,
lo convent y les fontetes
y 'ls frares vaig somiar,
y sobre aquells versos,
aquells jays! del claustre baix,
que al pecador lo desperten,
pintanlo lo seu final,
calamitats y miseries,
dia triste y molt amarch,
que yo a la Verge demane,
que no me'l deixi probar,
que de les flors se enrecorde,
d'aquelles quant yo era infant,
y ab sons fills intercedint,
ya sé que'm perdonará,
donanme el novissim dia
la llum santa y eternal
que gojen allá en lo cel
tots los benaventurats.

ANTONI CHABRET

1905.

